

за много голѣмы-тѣ мѣчноти, кои-то са посрѣщѣтъ въ направа-та на точны астрономически инструменти, особенно кога-то тѣ сѣ назначены да мѣрятъ таквизи малкы жгли, каква-то е секунда-та. Дѣйствително, искусство-то за правеніе астрономически инструменти изиска таквизи тънки механически познанія, таквази висока изобрѣтателность на ума и таквази искусна рѣка, що-то най-знамениты-тѣ инструменталны масторы стоятъ въ редъ-тѣ на извѣстны-тѣ астрономы, като чловѣщы, кои-то доставятъ срѣдства, съ помощъ-та на кои-то астрономы-тѣ правятъ свои-тѣ великы откритія. Нѣкои астрономы сами сѣ си правили телескопы-тѣ; но малцина отъ тѣхъ сѣ обладавали искусство-то, кое-то е потрѣбно за дѣленіе-то на градусы на точны-тѣ инструменти.

ВРЕМЕ И КАЛЕНДАРЬ-ТЪ.

На тѣзи отъ наши-тѣ читатели, на кои-то до сега са е случавало да са наслаждавѣтъ само съ едни изящны и сентименталны произведения на поеты-тѣ, кои-то сѣ вѣспѣвали щастливо-то «Старо Време,² може да имъ са покаже трудно, спокойно да обсѣждѣтъ, какво нѣщо е време, и съ каква мѣрка са опредѣлява то за различни цѣли. При всичко това този предмѣтъ, както ный мыслимъ, не е лишень отъ нѣкой интересъ даже отъ наша-та материална и прозаическа точка на зрѣніе-то. Какво нѣщо е време? **Време са нарича една измѣрена часть отъ вѣчность-та.** То са състои отъ равны части, отсѣчени отъ вѣчность-та, както нѣколко аршина платно са премѣрватъ отъ единъ късь, кой-то има неизвѣстна и неопредѣлена мѣрка.

Всяко нѣщо, или всяко събытіе, кое-то става въ разны междины, може да служи за мѣрка на време. Тѣй, тупаніе-то на пулса, пришиваніе-то на едно количество пѣськъ отъ единъ ссѣждъ въ другы, както въ пѣсочны-тѣ часовници, люлѣніе-то на едно махало и обръщаніе-то на звѣзды-тѣ — всичко това въ нѣкой случаи са употрѣбыва за мѣреніе на време. Но най-вѣрна-та мѣрка за време е періода на вѣртѣніе-то на земя-та около ось-та ѳ, понеже той, споредъ най-точны-тѣ наблюденія, е вынаги постоянь. Азъ отчасти поменахъ за този прѣдмѣтъ, кога-то описвахъ полуденна-та трѣба и астрономическыя часовникъ; но тука азъ имамъ намѣреніе да го разгледамъ по-подробно.

Време-то, въ кое-то земя-та са обръща единъ пѣтъ около ось-та си както вече са каза, нарича са звѣздно денонощіе и са опредѣлява отъ обръщаніе-то на звѣзды-тѣ на небе-то. Този періодъ са дѣли на двадесять и четьре **звѣздны** часове. Наблюденія-та, произведены надъ много звѣзды, въ различни вѣкове, показватъ, че тѣ всички извършватъ свое-то денонощно обръщаніе въ едно и сѣщо време, и че движеніе-то имъ въ продълженіе на цѣло обръщаніе става равномѣрно. Слѣдователно, ный тука